Stowarzyszenie Producentów Technologii Podwójnego Zastosowania DUALTEC

Jasionka 954E, 36 – 002 Jasionka, Polska
Tel. :(0-48) 692 187 012, mail: stowarzyszenie@dualtec.com.pl
NIP: 5170449575, Regon: 529100746, KRS: 0001114630

PAKT DLA DRONÓW

PREAMBUŁA

Intencją sygnatariuszy „Paktu dla Dronów" jest podjęcie przede wszystkim głębokiej współpracy, na niespotykaną wcześniej skalę, pomiędzy sektorem prywatnym a instytucjami Państwa oraz sektorem państwowym w celu zapewnienia maksymalnej suwerenności przemysłowej Rzeczypospolitej Polskiej w sektorze przemysłu systemów bezzałogowych i przemysłu około dronowego oraz związanego z tym bezpieczeństwa Państwa. Nie da się ukryć iż trudności z „dronizacją" Wojska Polskiego oraz innych służb (Policji i Straży Granicznej), biorą się głównie z niejasnych reguł zakupu dronów, niedostosowania przepisów ruchu powietrznego do rozwoju systemów bezzałogowych a przede wszystkim braku kompleksowej i otwartej współpracy z polskim prywatnym sektorem w tym zakresie. „Pakt Dronów" ma nie tylko temu zaradzić ale poprzez synergię zakupów różnych ministerstw i agend, usprawnić, przyspieszyć i uczynić bezpiecznym proces zakupu systemów bezzałogowych i systemów zwalczania dronów, dla instytucji państwowych. Jednocześnie ma przyczynić się do rozwoju przemysłu systemów bezzałogowych w Polsce, a przede wszystkim zapobiec ogromnemu marnotrawstwu środków (np. program Orlik) jakie w ostatnich czasach miały miejsce przy zamówieniach i pracach badawczo-rozwojowych w sektorze państwowym, zajmującym się dronami.

Poniższy dokument zawiera szereg postulatów, opartych o doświadczenia krajów NATO, Ukrainy oraz empiryzmu prywatnego sektora przemysłu systemów bezzałogowych i przemysłu około dronowego w Polsce. Niektóre z postulatów należy jak najszybciej wdrożyć, aby w ogóle zapewnić bezpieczeństwo kraju, zarówno w okresie pokoju jak i zagrożenia militarnego (szczególnie zabezpieczyć zdolności produkcyjne). Inne należy wdrożyć aby powstrzymać ucieczkę technologii dronowych z Polski (niedługo polskie drony zaczniemy kupować od firm zagranicznych) a przede wszystkim zasypać powstającą lukę technologiczną pomiędzy Rzeczypospolitą a krajami takimi jak Ukraina, Estonia, Francja czy Wielka Brytania która jeszcze parę lat temu nie istniała. Obecnie już się obserwuje, że szybki rozwój technologiczny jest niekompatybilny z tradycyjnymi procesami pozyskiwania sprzętu wojskowego, nie tylko w Polsce ale też w krajach NATO. Wobec czego powstaje ogromna luka w zdolnościach Wojska Polskiego i armiach NATO. Tylko że kraje NATO podjęły już działania w celu jej zasypania. Polska – nie!

Stowarzyszenie Producentów Technologii Podwójnego Zastosowania DUALTEC

Jasionka 954E, 36 – 002 Jasionka, Polska
Tel. :(0-48) 692 187 012, mail: stowarzyszenie@dualtec.com.pl
NIP: 5170449575, Regon: 529100746, KRS: 0001114630

PAKT DLA DRONÓW

W ŻADNYM KRAJU NA ŚWIECIE, NIE UDAŁO SIĘ „ZDRONIZOWAĆ" SIŁ ZBROJNYCH, CZY INNYCH SŁUŻB BEZ SZEROKIEJ I GŁĘBOKIEJ WSPÓŁPRACY Z SEKTOREM PRYWATNYM. W POLSCE NADAL SIĘ TO PRÓBUJE!

Wdrożenie przedstawionych postulatów pozwoli przede wszystkim na powszechne wyposażenie w systemy bezzałogowe naszych Sił Zbrojnych i służb w ciągu dwóch – trzech lat. Zaś w krótkiej perspektywie w zasięgu możliwości technologicznych jest posiadanie operacyjnych pododdziałów wyposażonych w systemy bezzałogowe polskiej produkcji – jak drony uderzeniowe, logistyczne, ewakuacji medycznej, rozpoznania, łączności czy dalekiego zasięgu. Podobny okres przewiduje się dla „dronizacji" służb w tym Policji (drony patrolowe), Straży Granicznej („Inteligentna Granica") czy Obrony Cywilnej (drony ratownicze). Już istnieją rozwiązania, gdzie polski przemysł systemów bezzałogowych może realizować na masową skalę jak, przeloty z narządami do przeszczepu czy krwią czy drony szkolno-bojowe dla wojska i służb. W najbliższym czasie możemy jako pierwsi na Świecie posiadać powietrzno-lądowe drony ewakuacji medycznej, wpięte w Krajowy System Ratownictwa jak i Obrony Cywilnej. Możemy też dostarczyć rozwiązania dla leśnictwa, energetyki, rolnictwa, przynoszące miliardowe oszczędności dla gospodarki. Ale potrzebna jest do tego międzyresortowa akceptacja przedstawionych postulatów oraz głęboka współpraca przemysłu i Rządu na niespotykaną do tej pory skalę. Stąd postulujemy:

1. Powołanie cyklicznie spotykającej się komisji złożonej z przedstawicieli Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Władzy Lotnictwa Wojskowego, Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej, MSWiA, przedstawicieli przemysłu oraz środowisk akademickich (w tym wojskowych) celem bieżącego monitorowania i korekty przepisów dotyczących użytkowania dronów w polskiej przestrzeni publicznej. Proponowane tematy, zgodne z zasadą „przede wszystkim bezpieczeństwo":
   - wyznaczenie 1-2 stałych obszarów zamkniętych dla ruchu powietrznego i przeznaczenie ich dla bezpłatnych prób dronów oraz prób broni niekonwencjonalnej (laserów, środków zagłuszania itp.),
   - finansowanie prac zwiększających bezpieczeństwo ruchu powietrznego, szczególnie w zakresie obowiązkowych aplikacji na dronach automatycznie ograniczających ich działanie w strefach zamkniętych, czy też prac nad elektronicznymi systemami "wykrywania i unikania" (DAA)
   - dyskusja nad zmianami niektórych przepisów ruchu powietrznego, które utrudniają wprowadzenie nowych technologii (np., ambulanse powietrzno-lądowe) oraz działań niezbędnych dla bezpieczeństwa kraju (np. dronów patrolowych policji).

2. Powołanie Zespołu (z udziałem polskiego przemysłu oraz grup międzyresortowych) dla opracowania długofalowej rządowej strategii dla przemysłu systemów bezzałogowych i przemysłu około dronowego, definiującej kierunki rozwoju, obszary suwerenności technologicznej, zagrożenia technologiczne, zakres i kierunki współpracy międzynarodowej, wsparcia eksportu dla polskiego przemysłu oraz określenie potrzeb technologicznych dla cywilnych struktur Państwa na najbliższe lata, w tym:
   - określenie zdolności podmiotów krajowych do zapewnienia elementów składowych technologii budowy systemów bezzałogowych i sektora około dronowego,
   - określenie dostępnych mocy produkcyjnych dla produkcji wielkoseryjnej określonych typów i klas dronów, na wypadek wojny,
   - ustanowienie mapy drogowej dla realizacji Strategii oraz jej elementów,

Jasionka 954E, 36 – 002 Jasionka, Polska
Tel. :(0-48) 692 187 012, mail: stowarzyszenie@dualtec.com.pl
NIP: 5170449575, Regon: 529100746, KRS: 0001114630

- zapewnienie wieloletniej mapy drogowej z corocznym planem zakupów dronów przez „cywilne" ministerstwa i agencje państwowe w skali wielkoseryjnej i przepływami finansowymi,
- monitorowania i wspieranie prac normalizacyjnych w zakresie produkcji dronów przez przemysł, w tym normatyw i standardów międzynarodowych.

3. Powołanie Zespołu ds. opracowania polityki zamówień publicznych systemów bezzałogowych sektora cywilnego i wojskowego, uwzględniającego takie tematy jak:
   - zmodyfikowanie procesów pozyskiwania i eksploatacji systemów bezzałogowych, poprzez ich dostosowanie do szybko rozwijającej się technologii oraz całkowitej przejrzystości w/w procesów,
   - zagrożenia z zakresu cyberbezpieczeństwa (szczególnie backdoor),
   - obecne możliwości technologiczne przemysłu systemów bezzałogowych,
   - współpraca w zakresie pozyskiwania specjalistycznych systemów bezzałogowych oraz dedykowanych dla poszczególnych resortów i agend,
   - opracowanie systemu „bezpiecznych dronów" z zakazem zakupu innych przez instytucje państwowe,
   - ustalenie systemu stałych konsultacji Państwo – polski przemysł w zakresie pojawiania się nowych technologii i innowacji oraz kolejnych potrzeb różnych resortów,
   - ustalenie procedur państwowych (resortowych) dla testów i eksperymentów systemów bezzałogowych, określenie środków i możliwości,
   - opracowania systemu finansowania w zakresie prac dostosowawczych dronów dla oczekiwań poszczególnych resortów z funduszy tychże resortów.

4. Powołanie cywilno-wojskowego Biura Dronizacji Kraju (z budżetem pow. 1 mld PLN rocznie) wraz z Centrum Szkolno - Doświadczalnym (SOWA), która zajmie się całościową polityką „dronizacji" armii i służb, poprzez:
   - koordynację prac rozwojowo-badawczych nad systemami bezzałogowymi pomiędzy przemysłem, ośrodkami naukowymi (także wojskowymi), MON i oczekiwaniami zwykłych żołnierzy,
   - identyfikację zagrożeń technologicznych i organizacyjnych specyficznych dla potrzeb obronności, niezbędnych do usunięcia w celu pozyskania optymalnej „suwerenności technologicznej" w produkcji systemów bezzałogowych w Polsce,
   - opracowanie systemu Zapasów Nienaruszalnych na czas wojny,
   - stworzenie systemu masowej produkcji systemów bezzałogowych na czas wojny oraz przygotowanie planów w tym zakresie we współpracy z przemysłem polskim,
   - stworzenie jasnych i przejrzystych zasad finansowania prac badawczo-rozwojowych w zakresie systemów bezzałogowych w Polsce oraz obowiązkowe przeprowadzanie testów i ocen wszystkich nabywanych systemów bezzałogowych,
   - przeciwdziałanie coraz większej ucieczce kluczowych polskich technologii za granicę (w tym np. dronów o zasięgu pow. 1000km),
   - powołanie w ramach Biura Dronizacji Kraju jednostki doświadczalno-eksperymentalnej, złożonej zarówno z żołnierzy zawodowych, rezerwistów jak i specjalistów cywilnych, celem zrewolucjonizowania walki powietrzno-lądowej Wojsk Lądowych z wykorzystaniem takich zagadnień jak integracja systemów bezzałogoych z wozami bojowymi i pojazdami, roje dronów, współpraca systemów bezzałogowych powietrznych i lądowych, interakcja człowiek-robot, sztuczna inteligencja, interfejsy niezbędne do współpracy z BMS i innymi tego typu systemami,

Jasionka 954E, 36 – 002 Jasionka, Polska
Tel. :(0-48) 692 187 012, mail: stowarzyszenie@dualtec.com.pl
NIP: 5170449575, Regon: 529100746, KRS: 0001114630

- opracowanie i wdrożeniem nowych procedur zamówień systemów bezzałogowych dla Sił Zbrojnych, tak aby nadążały one za intensywnym rozwojem technologii dronowej, szczególnie na poziomie startup-ów, małych i średnich firm.

5. Ustanowienie organów koordynujących na poziomie Rady Ministrów działania ministerstw i innych agencji państwowych w zakresie wdrażania "Paktu dla Dronów" tak aby rzeczywiste zarządzanie było ustanawiane poprzez regularny dialog między podmiotami państwowymi i przemysłowymi.

PODSUMOWANIE

Obecnie polski przemysł systemów bezzałogowych i około dronowy jest wykorzystywany w mniej niż w 30%! Na dodatek ogromne środki są marnowane w sektorze przemysłu państwowego (np. program ORLIK) oraz w wyniku nieprzejrzystych procedur nabywania systemów bezzałogowych przez instytucje państwowe (np. program Gladius). Państwo nabywa za ogromne pieniądze drony za granicą, które można by opracować w Polsce (np. Byaraktara TB-2, Skydio X-10, DJI, AUTEL). Dalsze bagatelizowanie przez czynniki Państwowe polskiego sektora systemów bezzałogowych zagraża bezpieczeństwu kraju, w zakresie obronności, bezpieczeństwa wewnętrznego i ochrony granic oraz ogólnemu zacofaniu technologicznemu kraju. Ucieczka kluczowych technologii systemów bezzałogowych za granicę jest już faktem. Nie da się rozwijać technologii systemów bezzałogowych bez wsparcia Państwa, którego obecnie w ogóle nie ma w Polsce, mimo wielu deklaracji. Wiedzą to w krajach NATO i Unii Europejskiej, gdzie są tworzone odpowiednie porozumienia i ekosystemy gospodarcze sprzyjające rozwoju tego typu firm. Polska **jest jedynym dużym krajem europejskim**, który wciągu ostatnich 10 lat nie wdrożył żadnego z takich rozwiązań. Brak jego realizacji to:

- Brak powietrzno-lądowych dronów ratunkowych, które mogą samodzielnie ewakuować poszkodowanych w wypadkach drogowych, drogą powietrzną i lądową w kilka minut,
- Brak możliwości masowej produkcji dronów wojskowych w wypadku wojny,
- Zużywanie ogromnych ilości paliw oraz samych pojazdów w Policji czy Straży Granicznej, gdzie partole mogły by wykonywać tańsze i ekonomiczniejsze systemy bezzałogowe,
- Brak szybkiej i powszechnej „dronizacji" Sił Zbrojnych (do 2 lat od rozpoczęcia programu),
- Coraz większa ucieczka polskich technologii i firm za granicę,
- Dalsze zacofanie technologiczne i gospodarcze w stosunku np. do takich krajów jak Ukraina czy Estonia,
- Brak pozyskiwania dodatkowych zdolności technologicznych w Polsce jak produkcja silników dla dronów, produkcja śmigieł, produkcja półprzewodników analogowych, itp. itd.
- Brak bezpieczeństwa cybernetycznego w kluczowych służbach i wojsku, które używają systemów bezzałogowych zagranicznej prominencji z krajów nie koniecznie Polsce przyjaznych (np. Chiny).

Pozdrawiam. Piotr Śmielak
Prezes Stowarzyszenia Producentów
Technologii Podwójnego Zastosowania DUALTEC.
Tel. 692 187 012
Mail: stowarzyszenie@dulatec.com.pl